

PETER MACSOVSZKY

*A kéményt az ablakból**Az ablakból, az utca fölött, a kéményt.**A kéményt, gondolom, elérhetem.**Az utca fölött. Afölött.**Milyen utca fölött?**Efölött, itt, egy ilyen fölött, amelyen.**Az ablakból az utca fölött.**A kéményről van szó, mindig róla, csak nem tudom, hogy.**Hogy a szemem nem hagytam-e félig lehunyva.**De jól van, hiszen így is.**Hiszen a sötétségen keresztül így is valamit.**De nemcsak valamit, hanem elég sokat.**Elég széles a rálátás így is.**Az ablakból az utca fölött, ezen utca fölött.**E fölött, ahol a villamosok?**Természetesen, a villamosok, mindkét irányban.**És emberek is, ők is mindkettőben.**De inkább félig lehuny szemmel, inkább.**Az ablakból, innen, arra a kéményre ott.**Nem kell kinyitnom, hogy észrevegyem.**Látom hát, valamimmel látom.**Amikor egy nap, amikor ledöntik.**Akkor tudom meg, hogy nem tudtuk, mit.**Mit jelenthetett, és mit kell jelentenie.**Innen az ablakból, de ez nem egy a többi közül.**Ez magas, magános, s mégis tartozik valamihez.**Ahhoz a csarnokhoz. Mert nem ház kéménye az.**Azé a csarnoké, de minek a csarnokáé?**Gyáré, hőerőműé, villanytelepé?**Amihez tartozott, amihez az a kémény tartozott.**Egy nap ledöntik.**Egyre kevesebb van belőlük, az egész országban.**Ledöntik, és mi megtudjuk, mit jelentett.**És mit kell majd még.**Mert annak – annak a puszta térnek is utána.**Kell majd valamit.**Az ablakból, az utca fölött, kémény.**Hány pillantást vetsz még rá reggelenként?**Itt fekszem le, rögtön lefekszem.**Mert itt az ablak alatt, mindjárt a fűtőtest mellett.**Az ablakon túl az utca bevésve.**Valamibe; kétemeletnyi mélység.*

*Az ablak túloldaláról, két emelettel
lejjebb, villamosok valamelyik irányban.
És átellenben az a kémény.
És hány pillantás még rá, és meddig?
Hányszor kell felkelni, és kitekinteni szembe.
Ha lefekszem – eltűnik, felkelek – és újra ott van.*

*Megpróbálok úgy maradni, ahogy felkeltem.
Csak a kezem nyújtom ki, de nem a kémény felé.
Kinyújtom, és leengedem a redőnyt.
Nem rántom – engedem.
Leengedem, s az eltűnik, természetesen.
Nem feküdtem le, ám mégse látom már.*

Amikor ezeket a szavakat

*Amikor ezeket a szavakat használom:
Villamos, kémény, telefon, hűtőszekrény.
Mire fel használom őket, ha nem tudom, hogy valaki.
Hogy valaki, de nem valaha.
Valóban nem valaha, hanem évtizedekkel.
Posta, újság, billentyűzet, papírlap, evőeszköz.
Igen, már évtizedekkel.
Hogy valaki évtizedekkel megérti-e őket.*

*De csak úgy, szándékosan, miféle.
Miféle szavakat kellene használnom, hogy valami.
Nem vallomás, hanem bármi.
Inkább bármi, mint vallomás.
Könyv, szemüveg, kompaktlemez, parketta, diszk.
Röviden, hogy valami kisüljön ebből.
S érthető maradjon évtizedek múlva is.
Lehet, hogy éppen a vers „maradt érthető évtizedek múlva”.
Az lesz, ami megmarad – ez legalább részben érthető.*

*De amúgy is.
Mely szavak felé kellene eltérnem
Ha már egyszer ezeket használom.
Használom őket, bár nem tudom, hogy ezeket-e s teljesen-e.
Használom őket, hogy figyelemmel kísérjem, hogyan köhécselgetnek.
Állogálnak, csak úgy lézengenek, összevissza fecsegnék, öszülnek és sápadoznak.
Miért gázolok nyakig a használatukban, miért gondolok bizonyos részükre.
Miért továbbiakra, s miért hiszek ismét a megértésben.
Hogy később megértünk valamit, amit most nem nagyon.
Ez nem a tizenkilencedik század.
Színész, szerkesztő, úti parancs, ellenőrző szelvény, papírszelet, tinta.*